

geschiedenis en staatsinrichting CSE KB

Het correctievoorschrift bestaat uit:

- 1 Regels voor de beoordeling
- 2 Algemene regels
- 3 Vakspecifieke regels
- 4 Beoordelingsmodel
- 5 Inzenden scores
- 6 Bronvermeldingen

1 Regels voor de beoordeling

Het werk van de kandidaten wordt beoordeeld met inachtneming van de artikelen 41 en 42 van het Eindexamenbesluit v.w.o.-h.a.v.o.-m.a.v.o.-v.b.o. Voorts heeft de CEVO op grond van artikel 39 van dit Besluit de *Regeling beoordeling centraal examen* vastgesteld (CEVO-02-806 van 17 juni 2002 en bekendgemaakt in Uitleg Gele katern nr 18 van 31 juli 2002).

Voor de beoordeling zijn de volgende passages van de artikelen 41, 41a en 42 van het Eindexamenbesluit van belang:

- 1 De directeur doet het gemaakte werk met een exemplaar van de opgaven, de beoordelingsnormen en het proces-verbaal van het examen toekomen aan de examinerator. Deze kijkt het werk na en zendt het met zijn beoordeling aan de directeur. De examinerator past de beoordelingsnormen en de regels voor het toekennen van scorepunten toe die zijn gegeven door de CEVO.
- 2 De directeur doet de van de examinerator ontvangen stukken met een exemplaar van de opgaven, de beoordelingsnormen, het proces-verbaal en de regels voor het bepalen van de score onverwijld aan de gecommiteerde toekomen.
- 3 De gecommiteerde beoordeelt het werk zo spoedig mogelijk en past de beoordelingsnormen en de regels voor het bepalen van de score toe die zijn gegeven door de CEVO.

De gecommiteerde voegt bij het gecorrigeerde werk een verklaring betreffende de verrichte correctie. Deze verklaring wordt mede ondertekend door het bevoegd gezag van de gecommiteerde.

- 4 De examinerator en de gecommiteerde stellen in onderling overleg het aantal scorepunten voor het centraal examen vast.
- 5 Indien de examinerator en de gecommiteerde daarbij niet tot overeenstemming komen, wordt het geschil voorgelegd aan het bevoegd gezag van de gecommiteerde. Dit bevoegd gezag kan hierover in overleg treden met het bevoegd gezag van de examinerator. Indien het geschil niet kan worden beslecht, wordt hiervan melding gemaakt aan de inspectie. De inspectie kan een derde onafhankelijke gecommiteerde aanwijzen. De beoordeling van de derde gecommiteerde komt in de plaats van de eerdere beoordelingen.

2 Algemene regels

Voor de beoordeling van het examenwerk zijn de volgende bepalingen uit de CEVO-regeling van toepassing:

- 1 De examinerator vermeldt op een lijst de namen en/of nummers van de kandidaten, het aan iedere kandidaat voor iedere vraag toegekende aantal scorepunten en het totaal aantal scorepunten van iedere kandidaat.
- 2 Voor het antwoord op een vraag worden door de examinerator en door de gecommiteerde scorepunten toegekend, in overeenstemming met het beoordelingsmodel. Scorepunten zijn de getallen 0, 1, 2, ..., n, waarbij n het maximaal te behalen aantal scorepunten voor een vraag is. Andere scorepunten die geen gehele getallen zijn, of een score minder dan 0 zijn niet geoorloofd.
- 3 Scorepunten worden toegekend met inachtneming van de volgende regels:
 - 3.1 indien een vraag volledig juist is beantwoord, wordt het maximaal te behalen aantal scorepunten toegekend;
 - 3.2 indien een vraag gedeeltelijk juist is beantwoord, wordt een deel van de te behalen scorepunten toegekend, in overeenstemming met het beoordelingsmodel;
 - 3.3 indien een antwoord op een open vraag niet in het beoordelingsmodel voorkomt en dit antwoord op grond van aantoonbare, vakinhoudelijke argumenten als juist of gedeeltelijk juist aangemerkt kan worden, moeten scorepunten worden toegekend naar analogie of in de geest van het beoordelingsmodel;
 - 3.4 indien slechts één voorbeeld, reden, uitwerking, citaat of andersoortig antwoord gevraagd wordt, wordt uitsluitend het eerstgegeven antwoord beoordeeld;
 - 3.5 indien meer dan één voorbeeld, reden, uitwerking, citaat of andersoortig antwoord gevraagd wordt, worden uitsluitend de eerstgegeven antwoorden beoordeeld, tot maximaal het gevraagde aantal;
 - 3.6 indien in een antwoord een gevraagde verklaring of uitleg of afleiding of berekening ontbreekt dan wel foutief is, worden 0 scorepunten toegekend, tenzij in het beoordelingsmodel anders is aangegeven;
 - 3.7 indien in het beoordelingsmodel verschillende mogelijkheden zijn opgenomen, gescheiden door het teken /, gelden deze mogelijkheden als verschillende formuleringen van hetzelfde antwoord of onderdeel van dat antwoord;

- 3.8 indien in het beoordelingsmodel een gedeelte van het antwoord tussen haakjes staat, behoeft dit gedeelte niet in het antwoord van de kandidaat voor te komen.
- 3.9 indien een kandidaat op grond van een algemeen geldende woordbetekenis, zoals bijvoorbeeld vermeld in een woordenboek, een antwoord geeft dat vakinhoudelijk onjuist is, worden aan dat antwoord geen scorepunten toegekend, of tenminste niet de scorepunten die met de vakinhoudelijke onjuistheid gemoeid zijn.
- 4 Het juiste antwoord op een meerkeuzevraag is de hoofdletter die behoort bij de juiste keuzemogelijkheid. Voor een juist antwoord op een meerkeuzevraag wordt het in het beoordelingsmodel vermelde aantal punten toegekend. Voor elk ander antwoord worden geen scorepunten toegekend. Indien meer dan één antwoord gegeven is, worden eveneens geen scorepunten toegekend.
- 5 Een fout mag in de uitwerking van een vraag maar één keer worden aangerekend, tenzij daardoor de vraag aanzienlijk vereenvoudigd wordt en/of tenzij in het beoordelingsmodel anders is vermeld.
- 6 Een zelfde fout in de beantwoording van verschillende vragen moet steeds opnieuw worden aangerekend, tenzij in het beoordelingsmodel anders is vermeld.
- 7 Indien de examinerator of de gecommiteerde meent dat in een examen of in het beoordelingsmodel bij dat examen een fout of onvolkomenheid zit, beoordeelt hij het werk van de kandidaten alsof examen en beoordelingsmodel juist zijn. Hij kan de fout of onvolkomenheid mededelen aan de CEVO. Het is niet toegestaan zelfstandig af te wijken van het beoordelingsmodel. Met een eventuele fout wordt bij de definitieve normering van het examen rekening gehouden.
- 8 Scorepunten worden toegekend op grond van het door de kandidaat gegeven antwoord op iedere vraag. Er worden geen scorepunten vooraf gegeven.
- 9 Het cijfer voor het centraal examen wordt als volgt verkregen.
Eerste en tweede corrector stellen de score voor iedere kandidaat vast. Deze score wordt meegedeeld aan de directeur.
De directeur stelt het cijfer voor het centraal examen vast op basis van de regels voor omzetting van score naar cijfer.

NB Het aangeven van de onvolkomenheden op het werk en/of het noteren van de behaalde scores bij de vraag is toegestaan, maar niet verplicht.

3 Vakspecifieke regels

Voor dit examen kunnen maximaal 53 scorepunten worden behaald.

Voor dit examen is de volgende vakspecifieke regel vastgesteld:

De vakinhoudelijke argumenten waarvan sprake is in de algemene regel 3.3 moeten voor het vak geschiedenis en staatsinrichting afkomstig zijn uit gezaghebbende, wetenschappelijk verantwoorde publicaties.

4 Beoordelingsmodel

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Aan het juiste antwoord op een meerkeuzevraag wordt één punt toegekend.

Staatsinrichting van Nederland

1 maximumscore 1

- 1 = Thorbecke
- 2 = liberale

Opmerking

Alleen als beide antwoorden juist zijn, mag een scorepunt worden toegekend.

2 maximumscore 2

Nummer 1, 2 en 5.

Indien drie antwoorden juist	2
Indien twee antwoorden juist	1
Indien geen of één antwoord juist	0

3 B

4 C

5 A

6 D

7 maximumscore 3

	politieke partij (vul letter in)	politieke opvattingen (vul nummer in)	politieke voorkeur tekenaar van de bron (vul nummer in)
liberaal	b	2	bron 6
protestants-christelijk	a	3	bron 4
socialistisch	c	1	bron 5

Indien acht of negen antwoorden juist	3
Indien zes of zeven antwoorden juist	2
Indien vier of vijf antwoorden juist	1
Indien minder dan vier antwoorden juist	0

Vraag	Antwoord	Scores
8	C	
9	maximumscore 2 • begrip 2 • begrip 4	1 1
10	maximumscore 1 Eerst 2, dan 4, vervolgens 3 en ten slotte 1. <i>Opmerking</i> <i>Alleen als de volgorde in zijn geheel juist is, mag een scorepunt worden toegekend.</i>	
11	D	
12	maximumscore 1 Eerst 3, dan 4, vervolgens 1 en ten slotte 2. <i>Opmerking</i> <i>Alleen als de volgorde in zijn geheel juist is, mag een scorepunt worden toegekend.</i>	
13	C	
14	maximumscore 2 Bij beroep a hoort taak 4 (= het bijstaan van een verdachte). Bij beroep b hoort taak 1 (= het aanklagen van een verdachte). Bij beroep c hoort taak 6 (= het uitspreken van een vonnis). Indien drie antwoorden juist Indien twee antwoorden juist Indien geen of één antwoord juist	2 1 0
15	C	
16	maximumscore 2 Grondrecht 1 is een klassiek grondrecht. Grondrecht 2 is een klassiek grondrecht. Grondrecht 3 is een klassiek grondrecht. Grondrecht 4 is een sociaal grondrecht. Grondrecht 5 is een sociaal grondrecht. Indien vijf antwoorden juist Indien drie of vier antwoorden juist Indien minder dan drie antwoorden juist	2 1 0

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

17 B

18 A

19 **maximumscore 2**

Bij hoofdstuk I past bron 13.

Bij hoofdstuk II past bron 14.

Bij hoofdstuk III past bron 12.

Indien drie antwoorden juist

2

Indien twee antwoorden juist

1

Indien geen of één antwoord juist

0

20 **maximumscore 1**

Krantenkop 1 hoort bij periode C.

Krantenkop 2 hoort bij periode B.

Krantenkop 3 hoort bij periode A.

Opmerking

Alleen als alle drie de periodes juist zijn ingevuld, mag een scorepunt worden toegekend.

Historisch overzicht vanaf 1900

21 **maximumscore 1**

Bij periode A hoort bron 17 (= Afsluitdijk).

Bij periode B hoort bron 15 (= Deltawerken).

Bij periode C hoort bron 16 (= HSL).

Opmerking

Alleen als alle drie de periodes juist zijn ingevuld, mag een scorepunt worden toegekend.

22 **maximumscore 1**

Uit het antwoord moet blijken dat het gaat over de Schoolstrijd/de strijd voor gelijke financiering van het bijzonder onderwijs en het openbaar onderwijs.

23 **maximumscore 1**

verzuiling

Vraag	Antwoord	Scores
24	maximumscore 2 Voorbeeld van een juist antwoord is (één van de volgende combinaties):	
	• militarisme, want oorlog werd gezien als een middel om conflicten op te lossen	1 1
	• nationalisme, want de opvatting dat een volk beter zou zijn dan andere volken/vaderlandsliefde moest wel tot conflicten leiden met andere landen/zorgde voor een bereidheid te vechten	1 1
	• kolonialisme/imperialisme, want uitbreiding van het koloniaal bezit zorgde voor conflicten tussen de (Europese) landen onderling	1 1
	• moderne (wapen)technieken, want het leger voelde zich sterk/had vertrouwen in de militaire kracht	1 1
	• bondgenootschappen, want een conflict tussen twee landen leidde tot een conflict waar ook de bondgenoten bij betrokken waren / dat zorgde ervoor dat landen zich sterk voelden en niet wilden toegeven	1 1
	<i>Opmerking</i> <i>Algemene begrippen als 'haat' of 'geweld' mogen niet goed gerekend worden.</i>	
25	maximumscore 1 Uit het antwoord moet blijken dat de tekenaar de Eerste Wereldoorlog/geweld/de vele slachtoffers zinloos vindt / dat de oorlog verkeerd gevoerd wordt.	
26	maximumscore 1 de Republiek van Weimar	
27	A	
28	C	
29	maximumscore 1 Voorbeeld van een juist antwoord is (één van de volgende):	
	– In de ogen van de tekenaar zijn NSB'ers (land)verraders.	
	– Als een verklaring van de tekenaar voor de nederlaag van Nederland.	
30	E	
31	maximumscore 1 Uit het antwoord moet blijken dat het gaat over de bevrijding / het einde van de Tweede Wereldoorlog.	

Vraag	Antwoord	Scores															
32	B																
33	B																
34	maximumscore 2																
	<ul style="list-style-type: none"> • gebeurtenis 2 (= de blokkade van Cuba) • gebeurtenis 5 (= de oprichting van de NAVO) 	1 1															
35	maximumscore 2																
	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th>naam wereldleider</th> <th>nummer van de foto:</th> <th>letter van de uitspraak:</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Gorbatsjov</td> <td style="text-align: center;">2</td> <td style="text-align: center;">a</td> </tr> <tr> <td>Kennedy</td> <td style="text-align: center;">1</td> <td style="text-align: center;">c</td> </tr> <tr> <td>Reagan</td> <td style="text-align: center;">4</td> <td style="text-align: center;">b</td> </tr> <tr> <td>Stalin</td> <td style="text-align: center;">3</td> <td style="text-align: center;">d</td> </tr> </tbody> </table>	naam wereldleider	nummer van de foto:	letter van de uitspraak:	Gorbatsjov	2	a	Kennedy	1	c	Reagan	4	b	Stalin	3	d	
naam wereldleider	nummer van de foto:	letter van de uitspraak:															
Gorbatsjov	2	a															
Kennedy	1	c															
Reagan	4	b															
Stalin	3	d															
	Indien acht antwoorden juist	2															
	Indien zes of zeven antwoorden juist	1															
	Indien minder dan vijf antwoorden juist	0															
36	maximumscore 1																
	Voorbeeld van een juist antwoord is: Positieve verandering (één van de volgende):																
	<ul style="list-style-type: none"> – geen communistische overheersing meer / meer democratie – meer vrijheid – meer (verschillende) producten te verkrijgen – meer reismogelijkheden 																
	<i>Opmerking</i> <i>Ook andere voorbeelden van juiste positieve veranderingen mogen goed gerekend worden.</i>																
37	maximumscore 2																
	Bij lied 1 hoort maatschappelijk verschijnsel c (= kritiek op politieke leiders).																
	Bij lied 2 hoort maatschappelijk verschijnsel a (= consumptiemaatschappij).																
	Bij lied 3 hoort maatschappelijk verschijnsel b (= jongerencultuur).																
	Bij lied 4 hoort maatschappelijk verschijnsel d (= secularisatie).																
	Indien vier antwoorden juist	2															
	Indien twee of drie antwoorden juist	1															
	Indien geen of één antwoord juist	0															
38	D																

Vraag	Antwoord	Scores
39	maximumscore 2	
	• bewering 1	1
	• bewering 2	1
40	maximumscore 2	
	Gebeurtenis 1 is te zien in pakket a (= 1900-1919).	
	Gebeurtenis 2 is te zien in pakket c (= 1940-1959).	
	Gebeurtenis 3 is te zien in pakket e (= 1980-1999).	
	Indien drie antwoorden juist	2
	Indien twee antwoorden juist	1
	Indien geen of één antwoord juist	0

5 Inzenden scores

Verwerk de scores van alle kandidaten per school in het programma WOLF.

Zend de gegevens uiterlijk op 26 juni naar Cito.

6 Bronvermeldingen

bron 1	naar: http://www.parlement.com/9291000/modulesf/g77fteuj .
bron 2	naar: G. Puchinger, <i>Kuyper-herdenking 1987, de religieuze Kuyper</i> , Kampen 1987, pag. 29.
bron 3	naar: J. Demey en R. Dhondt, <i>Onze tijd in documenten</i> , Lier 1973, pag. 127.
bron 4	K. van Weringh, <i>De Houten Pomp. A.R. caricaturistisch weekblad 1922-1930</i> , Amsterdam 1977, pag. 75.
bron 5	B. Boivin, <i>Toegang 3</i> , Groningen 1995, pag. 13.
bron 6	N. van Sas (ed), <i>De eeuw van de grondwet. Grondwet en politiek in Nederland, 1798-1917</i> , Deventer 1998, pag. 10.
bron 7	naar: C. Groenewold, <i>Hendrik Pieter Marchant (1869-1956), 'le tigre néerlandais'</i> , Kampen 1992, pag. 161.
bron 8	naar: J. de Vries, <i>P. Jongeling veertien jaar in de Tweede Kamer</i> , Amsterdam 1977, pag. 101.
bron 9	naar: http://www.loket.amsterdam.nl/loket/centralestad/product/57615/doelgroep/burger .
bron 10	naar: <i>De Telegraaf</i> , donderdag 6 december 2007.
bron 11	naar: B. Tromp, <i>Het Parool</i> , 17 februari 2005.
bron 12	A. Joustra, <i>Speciale editie Elsevier, Christendom. Geloof, kerk en cultuur in Nederland. Het belang van de christelijke traditie</i> , Amsterdam 2007, pag. 9.
bron 13	J. Toebes (red.), <i>Vragen aan de Geschiedenis, deel 3M</i> , Groningen 1986, pag. 54.
bron 14	J. Hoek, <i>Politieke geschiedenis van Nederland. Oorlog en herstel</i> , Leiden 1970, pag. 23.
bron 15	<i>Nederland in de 20e eeuw, 1945-1970</i> , Hoogeveen 2004, pag. 47.
bron 16	eigen beheer Cito/CEVO.

- bron 17 J. van der Lans en H. Vuijsje, Lage Landen, hoge sprongen, Nederland in beweging 1898-1998, Wormer 1998, pag. 11.
- bron 18 K. van Weringh, Albert Hahn, Amsterdam 1983, pag. 178.
- bron 19 naar: J. Blokker jr., Als de wereld vergaat, ga ik naar Nederland, de vaderlandse geschiedenis in 40 uitspraken en meer, Amsterdam 2007, pag. 121.
- bron 20 L. Jordaan, Nachtmerrie over Nederland, een herinneringsalbum 1940-1945, Amsterdam 1945, pag. 9.
- bron 21 K. Halbritter, Adolf Hitlers Mein Kampf, getekende herinneringen aan een grote tijd, Frankfurt 1968, z.p.
- bron 22 F. van Oostrom (red), Historisch tableau, geschiedenis opnieuw verbeeld in schoolplaten en essays, Amsterdam 1998, pag. 134.
- bron 23 foto 1 tot en met 4
www.nationaalarchief.nl/vietnam/gfx/beeld/hoofdrol_kennedy.jpg
www.nettportal.samlaget.no/bm/verden_etter/kap12/portrett/gorby.jpg
www.biografiasyvidas.com/biografia/s/fotos/stalin.jpg
www.poster.net/reagan-ronald/reagan-ronald-photo-xl-ronald-reagan-6234801.jpg
- bron 24 uitspraak a tot en met d
naar: <http://www.vpro.nl/data/2137119/citaat.shtml?2317686>.
naar: http://nl.wikiquote.org/wiki/Ronald_Reagan.
naar: J. Toebes, Vragen aan de Geschiedenis, deel 3M, Groningen 1986, pag. 144.
naar: <http://mediatheek.thinkquest.nl/~lle0510/tq/stal-extra.html#>
- bron 25 naar: www.songteksten.nl (aldaar: 1: Boudewijn de Groot uit "Meneer de president", 2: Boudewijn de Groot uit "Woningnood", 3: Lennaert Nijgh/Astrid Nijgh uit "Asfalt om je heen", 4: Jules de Corte.).
- bron 26 eigen beheer Cito/CEVO.